

අන්තර් ගාන්තිකර හැටුල්කාරිත්වය: යුද්ධය දෙසට පියවරක්

The TPP: A step on the road to war

නික් බ්‍රිමස් විසිනි

2015 ඔක්තෝබර් 08

ලෝක නිෂ්පාදනයෙන් සියයට 40 ප්‍රමානයකට වෙළඳ හා ආයෝජන එකගතාවයක් වන, මෙම සතියේ එක්සත් ජනපදයේ අනුග්‍රහය සහිතව ඇති කර ගත් අන්තර් ගාන්තිකර හැටුල්කාරිත්වය (විපිපි) තුළින්, නිදහස් වෙළඳාමේ හා සෞඛ්‍යයේ නව යුගයක් සඳහා මාවත හෙලි කළ බව පූඩා දැක්වේ.

මිස්ට්‍රේලියානු ප්‍රවත්පත් ඉහාවාදයෙන් පිරි තිබුණි. මිස්ට්‍රේලියන් ගයිනැන්ස්ල් රිවිච් හි සිරස්තලය වූයේ "වර්ධනයට පිටුබලයක්" යන්නයි. අගමැති මැල්කම් ටරන්ඩූල් පැවසු "අපගේ අනාගත සමෘද්ධියට මහත් පිටුබලයක්" යන අදහස එය උප්‍රවා දැක්විය. මර්බොක් ප්‍රවත්පත් ද ගිවිසුම පිලිබඳව උද්‍යෝගීමත් විය. මිස්ට්‍රේලියන්ස් හි සිරස්තලය වූයේ "ගැසිගික් එකගතාවය සෞඛ්‍යයේ යුගයක් උදා කරයි" යන්නය. කොන්ග්‍රසය තුළ ගිවිසුමට සැලකිය යුතු විරෝධයක් එල්ල වූ ඇමරිකාවෙන් ලැබෙන වාර්තාවල සැර බාලී තිබුණි.

වි.පී.පී යනු "ගැසිගික් එකගතාවයක්" සහ නිදහස් වෙළඳාමේ ප්‍රධාන ඉදිරි පියවරක් යන අදහස බැඳු බැල්මටම විකාරයකි. විශේෂයෙන්ම එය ලෝකයේ දෙවන විකාලතම ආර්ථිකය වන විනය බැහැර කිරීම සඳහා තීර්මානය කරන ලද්දකි. සාමාජික රාජ්‍යයන්හි ආර්ථිකයන් තුළ තීදහස් වෙළඳපෙළ මූලධර්ම ක්‍රියාත්මක වීම අනිවාර්ය වීම තුළින්, රාජ්‍ය ව්‍යවසායන් වැදගත් භුමිකාවක් ඉටුකරන විනයට ඊට සම්බන්ධ වීමට නොහැකි වේ.

වි.පී.පී හි පදනම වන්නේ, නිදහස් වෙළඳාම නොව, විනය යුරුවල කර එය අර්ධ යටත් විෂ්ටයක් බවට පත්කිරීමට ඇමරිකාව හා ජපානය -ලෝකයේ පලුවෙනි හා තුන්වෙනි ආර්ථික බලවතුන්- අතර වන සන්ධානයයි.

වර්තමාන හුදේශපාලන ගැටුවලට අමතරව වි.පී.පී හි වැදගත්කම, ජාත්‍යන්තර වෙළඳාම හා ආර්ථික සම්බන්ධතා පිළිබඳ ඉතිහාසයේ සන්දර්භය තුළ එය තැබු විට වඩාත් පැහැදිලි වේ.

1930 ජ්‍යෙනියේ ඇති කළ ස්මූට-හවිලි පනත, එක්සත් ජනපදයේ තීරුබදු ඉහළ තැබීය. එය මහා අවපාතය -දැශකය අවසානයේදී දෙවන ලෝක යුද්ධය ඇතිවීමට බලපෑ සාධකයකි- කාලයේදී ලෝක වෙළඳපෙළ ප්‍රතිවිරැදුම කන්ඩායම අතර බෙදී යාමට හේතුවූ ක්‍රියමාර්ග ආරම්භ වීමට ප්‍රධාන හේතුවක් විය.

යුද්ධය සහ යුද්ධයෙන් ඇතිකළ මහා විනාශයෙන් පසුව එක්සත් ජනපද ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින් පැවසුවේ, තමන් අමතක නොවන පාඩමක් ඉගෙන ගත් බවයි. 1930 දැශකයේදී සම්පාදනයෙන්ම පාහේ බිඳුවැනු ජාත්‍යන්තර වෙළඳපෙළ, ප්‍රකාන්තිමත් කිරීමට තිබුණේ නිදහස් වෙළඳාමේ මූලධර්ම මතය. එය ආර්ථික වර්ධනය අරක්ෂා කිරීමට පමනක් නොව ප්‍රධාන දෙනවාදී බලවතුන් අතර පැවති ප්‍රතිවිරෝධතා යුද්ධයක් බවට පරිවර්තනය වීම වැළැක්වීමට ද අවශ්‍ය විය.

සත්ත්වකින්ම එම කාලයේදී, "නිදහස් වෙළඳ" මූලධර්මය මත කිරීම සාජ්‍රවම එක්සත් ජනපද අවශ්‍යතාවයන්ට සේවය කිරීමක් විය. ප්‍රධාන දෙනවාදී ආර්ථික බලවතා ලෙස -සියලු කාර්මික නිෂ්පාදනවලින් සියයට 50 උතුරු ඇමරිකාවේ සිදුවිය- "දොර විවර කිරීමේ" ප්‍රතිපත්තිය එයට වාසිසහගත විය. මෙම ක්ෂනික අරමුණුවලට අමතරව ආරක්ෂනවාදය විනාශයට මග පාදන බව පිළිගෙන තිබුණි.

1948 දී ස්ථාපිත කළ, "වඩාත්ම පිළිගත් ජාතිය" යන මූලධර්මය මත පදනම් වූ, තීරුබදු හා වෙළඳාම පිළිබඳ පොදු ගිවිසුම (ගැට්) යටතේ, පශ්චාත් යුදකාලීන වෙළඳාම ලිහිල් කිරීම සිදු විය. එයට අනුව යම් රටක් විශින් ලබාදෙන වෙළඳ සහන සැම රටකටම පොදු විය යුතුය. එය තොරාගත් රටවලට පමනක් සීමා නොවිය යුතු විය. එයට හේතුව, අන්තර් යුද සමයේ ඒ සා හානික ප්‍රතිවිපාක ගෙන එමට හේතුවූ ආකාරයේ

ලෝක වෙළඳපොල බිඳ වැටීමක් වැළක්වීම ය.

කෙසේවත්, ලෝක වෙළඳ සංවිධානය (ගැටී හි අනුපාජ්‍යිකයා) 2001 දී දියත් කළ දේහා සාකච්ඡා සැබැඳු වශයෙන්ම බිඳ වැටීමත් සමග, බහුපාර්ශවාදය යන මූලධර්මය දැඩි ලෙස නොතකා හැර තිබේ. ලෝක වෙළඳ ගිවිසුම් ස්පැශරි පිශානකට සමාන තත්ත්වයකට පත්ව ඇත. පස්වාත් යුදකාලීන දහනාදයේ ප්‍රසාරනයට පදනම් නිර්මානය කළ සියලු මූලධර්ම උල්ලංසනය කරමින්, තනි රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය කන්ඩායම් අතර දිගට හරහට එකතා හා ගිවිසුම් ඇතිව තිබේ.

නිදහස් වෙළඳාම සඳහා වූ ගිවිසුමක් නොවන වී.පි.පි.ය, ඉහතක් එකතාවයන්ගේ තවතම හා වඩාත් වැදගත් එකය. එහි අරමුන ආර්ථික සඛාතා වර්ධනය කිරීම නොව එක්සත් ජනපදය මූලිකත්වය දරන වෙළඳ හා ආයෝජන කන්ඩායමක් නිර්මානය කිරීම ය. එකුණ් ඇමරිකාව තම පැරණි හා තැගී එන තව ප්‍රතිචාරීන් මත සිය පුරුව ආර්ථික ආයෝජනය පිහිටුවීමට උත්සාහ කරයි.

එක්සත් ජනපද පරිජාලනය සිය අරමුණු නොසැගවා ප්‍රකාශ කළේය. 5දා නිකුත් කළ ප්‍රකාශක ඔබාමා පැවසුවේ "සියයට 95 කට වඩා විනව පාරිභෝගිකයින් අපගේ දේශීමාවන් පිටත සිරින විට, විනය වැනි රටවලට ගෝලීය ආර්ථිකයේ නීති පැනවීමට ඉඩ දිය නොහැක, අප එවා ලිවිය යුතුය."

වී.පි.පි වටයේ ප්‍රධාන සාකච්ඡාකරුවූ එක්සත් ජනපද වෙළඳ නියෝජන මයිකල් ගොරුමන් පැහැදිලිව කියා සිටියේ, එක්සත් ජනපදයේ ලෝක ආයෝජනය සහතික කිරීමට මිලිටරි බලය මෙන්ම ආර්ථික ආයෝජනය ද වැදගත් වන බවයි. පසුගිය වසරේ පලවුනු ගොරින් අගෝරෝස් ලිපියක ඔහු ලිවුවේ, "වෙළඳ ප්‍රතිපත්තිය ජාතික ආරක්ෂණ ප්‍රතිපත්තියයි. වෙළඳපොලවල්වලට ද හමුදාව කරන ආකාරයේම බලපැමි කළ හැකිය". වී.පි.පි හි අරමුන වන්නේ, ලෝක ආර්ථිකයේ තුනෙන් දෙකක් වෙත නිදහස් ප්‍රවේශ වීමට හැකි ගිවිසුම් ජාලයක කෙන්දුයේ එක්සත් ජනපදය පිහිටුවීමයි.

වී.පි.පි ය අයය කරමින් ඔබාමා සඳහන් කළේ, ගෝලීයකරනය, තාක්ෂණයේ වෙනස්වීම් හා තව ආර්ථික මධ්‍යස්ථාන මතුවීමට ප්‍රතිචාර වශයෙන්, වර්තමාන ආර්ථික ව්‍යුහය වෙනස් විය යුතු බවයි. ඔහුගේ අදහස්, එක්සත් ජනපදය ගැටී හා ලෝක වෙළඳ සංවිධානය (බලිලිවිඩි) තුළදී මූහුන දුන් ප්‍රධාන

ගැටුළ කිහිපයක් වෙත යොමුවී තිබුනි.

පස්වාත් යුද කාලපරිච්චෙදය තුළ දහනාදයේ වර්ධනය, තව ආර්ථික මධ්‍යස්ථාන මතුවීමට තුළ දුන්නේය. කළකදී එක්සත් ජනපදයේ අනානියෝගී ආර්ථික ආයෝජනයට, එවා අනියෝගයක් විය. වී.පි.පි යේ අරමුන වන්නේ මෙම තත්ත්වය නිවැරදි කිරීමයි. එය, එක් අතකින් ගෝලීය ආර්ථිකයේ වර්ධනයත් අනෙක් අතින් ධන්ශ්වර ජාතික රාජ්‍ය පදනම්තියත් අතර ලෝක දහනාදයේ මූලික පරස්පර විරෝධය පවතින්නේ කෙසේදැයි ලියාන් වෞට්ස්කි කළ පැහැදිලි කිරීම විෂය ලෙස ප්‍රකාශ වීමකි.

වෞට්ස්කි පැහැදිලි කළේ, සැම දහනාදී බලවතෙකක්ම මෙම ප්‍රතිචාරීය දතාවය විසඳා ගැනීමට උත්සාහ ගන්නේ, තමන් ලෝකයේ අයෝජනය රාජ්‍ය බවට පත්වීමට යන්න දැරීම මහින් බවයි. ලෝකයේ සැම ප්‍රධාන බලවතෙකක්ම එකම දිකාවකට යොමුවීම තුළින්, එකිනෙකා අතර ගැනුම් ඇති වීමට මග පාදන අතර ආර්ථික එදිරිවාදිකම් පුරුන මිලිටරි ගැනුම් බවට පරිවර්තනය රේ.

ස්මූට්-හව්ල නිතිවල එවක අරමුන වූයේ, ප්‍රථම ලෝක යුද්ධය පුපුරා යැමෙන් ආරම්භ වුනු හා මහා අවපාතය සමගින් උත්සන්න කෙරුණු ලෝක ආර්ථිකය කඩාවැටීමේ කොන්දේසි යටතේ එක්සත් ජනපදයේ තත්ත්වය තාගා සිටුවීමය.

අද දිනයේ, 2008 ආර්ථික අරමුණෙන් සලකුනු කළ, තවත් කඩාවැටීමක් සිදුවෙමින් පවතින අතර ගෝලීය ආර්ථිකය පාලනය කළ නොහැකි පරිදිදෙන් එකතුනා පල් වීම හේතුකොටගෙන එය වේගවත්වී ඇත. වී.පි.පි.ය කරා තල්පුව සැපයුනේ ද එම ප්‍රතිචාරීය දතාවන්ගෙන්මය. එක්සත් ජනපදය විසින් තම ආයෝජනය තහවුරු කරගැනීමට දරන උත්සාහයේ ස්වභාවය, වසර 85ට පෙර තිබුනාට වඩා බෙහෙවින් වෙනස් ය. ඒ, දහන්ශ්වර ලෝක ආර්ථිකයේ, සියල්ලටත් වඩා නිෂ්පාදනයේ ගෝලීයකරනය හේතුවෙන් ඇතිව තිබෙන, දැවැන්ත වෙනස්කම් නිසාය. එහෙත් යටත් දිවෙන්නේ එම තර්කනය ම ය.

දෙවන ලෝක යුද්ධයට තුළුදුන් ආතකින් උග්‍ර කිරීමේදී ස්මූට්-හව්ල ප්‍රධාන කියාකලාපයක් ඉටු කළේය. එලෙසම වී.පි.පි, තුන්වන ලෝකයක යුද්ධයක් දිකාවට තැබූ වැදගත් පියවරකි.